

Arlanda-erklæringen: Kompetanse for trygghet

Så står vi foran et nytt kapittel.

Vi har evnen og viljen til å ta Norden videre.

Den nordiske modellen er med sin likhet, effektivitet, likestilling og tillit unik i verden.

Vår oppgave nummer 1 er flere gode jobber og en trygg hverdag for alle. Vi velger samarbeid fremfor alenegang, kompetanse fremfor lavere lønn, velferd fremfor mindre skatt til fellesskapet.

Aldri før har Norden hatt større muligheter. Vi har kompetansen, teknologien og samholdet som skal løfte Norden videre. Det gir grunn til optimisme.

Men også utfordringene øker, ikke minst i arbeidslivet. Vi ser tendenser til et mer todelt arbeidsmarked, flere usikre jobber og sosial dumping.

Et godt organisert arbeidsliv er en grunnpilar for den nordiske modellen. Uten lønnsutjevningen, læringen på jobb og ansattes medbestemmelse ville vi hatt et annerledes Norden.

Når det nordiske arbeidslivet utfordres på grunnleggende vis, vil vi ta tre grep:

- **Et historisk kompetanseløft på arbeidsmarkedet.** Bedriftene må møte endringer ved å styrke de ansattes kompetanse, ikke ved å skifte dem ut. Bare slik kan vi møte ny teknologi uten å drive inn i et løsarbeidersamfunn. Kompetanseløftet må utvikles i samarbeid mellom partene i arbeidslivet og myndighetene, og være en del av omstillingen til et grønt næringsliv.
- **Handlingsplaner mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet i alle nordiske land.** Vi kan ikke tillate at sosial dumping sprer seg utover Norden. Det taper arbeidstakerne på, men også de seriøse, gode arbeidsgiverne. Kampen mot sosial dumping krever mange tiltak og systematisk innsats. Kommuner, regioner og nasjonale myndigheter bør vedta seriositetskrav ved offentlige innkjøp og anbud.
- **Et krafttak for det organiserte arbeidslivet.** I deler av arbeidslivet svekkes organisasjonsgraden. Både bedrifter og arbeidstakere må være organisert. Ellers svikter ikke bare arbeidslivet, men hele den nordiske modellen. Derfor er denne innsatsen en samfunnsoppgave, hvor også myndighetene må ta ansvar.

I SAMAK-prosjektet Fremtidens arbeidsliv har vi fått en bred meny av tiltak for å gjennomføre disse satsingene.

Slik skal den nordiske modellen utvikles, ikke avvikles.